

MOTERŲ DIRVA

MĖNESINIS ŽURNALAS, LEIDŽIA A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGA.

TOMAS VII.

Gegužis-May, 1924 m.

No. 4 (92)

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.

Under act of March 3, 1879.

"Moterų Dirva" (Women's Field).
Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Wo-
men's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
Six Months	\$1.50
Single copy	.20
In foreign countries yearly	\$3.00
Six Months	\$1.75
Single copy	.25

"MOTERŲ DIRVA"

4456 So. Talman Ave.,

Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga

KAINA:

Suv. Valstijose metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.50
Vienas egz.	.20
Užrubežyje metams	\$3.00
Pusmečiui	\$1.75
Vienas egz.	.25

"MOTERŲ DIRVA"

4456 So. Talman Ave.,

Chicago, Ill.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 10-sis Jubilėjinis Seimas.

Šiuo pranešu visoms M. S. kuopoms, jog 10-sis Jubilėjinis Moterų Sąjungos Seimas šiemet įvyks rugplučio 18, 19 ir 20 d. d. Chicago, Ill.

Taigi kuopos bei apskričiai savo susirinkimuose, suvažiavimuose iš anksto svarstykite, gvildenkite organizacijos reikalus.

Šiemet mūsų organizacijai, Moterų Sąjungai, sukanka 10 metų. Reiškia 10 metų atgal lietuvės katalikės moterys suorganizavo Moterų Sąjungą šioje šalyje, kad pagerinus lietuvių moterų buvį ir vedus jas į šviesesnį ateitį.

Pradžioje jaunutė Moterų Sąjunga turėjo pergyventi sunkų finansinį krizį, nes tais laikais siautė influencos epidemija, kuri žymiai atsiliepė ir ant didelių pašelpinių organizacijų. Vienok su Aukščiausiojo pagalba Moterų Sąjunga išsijūrė iš to krizio, ėmė sparčiai augti ir šiemet jau švęs 10 metų sukaktuves.

Ruošdamosios prie Seimo turime atsiminti, kad mūsų Sąjunga yra dar jauna, reikalinga rupestingo auklėjimo, kad išaugtų į didelę milžinišką lietuvių moterų organizaciją Amerikoje.

Taigi moterys, sąjungietės, ruošdamosios prie šiemetinio Seimo ga-

minkime naujų įnešimų-sumanymų, kad ji (Moterų Sąjunga) galėtų be pallovos augti ir skleisti savo šakas

(kuopas) po visus lietuviais apgyventus Jungtinių Valstijų miestus.

M. Jokubaitė, M. S. Centro Pirm.

PAŽINKIM SAVE.

Šių metų antrame "Moterų Dirvos" numeryje tilpo p-lės M. Jokubaitės, Centro Pirmininkės, straipsnelis — atsišaukimas, kuriame raginama sąjungietes aukoti "M. D." palaikymui. Patyrimas iš praetis aiškiai rodo, kad paraginimas tankiausia lieka paraginimu, o ypatinga domė nevisada kreipiama.

Pavarčius mūsų dienraščius bei savaitraščius tankiai randame sąjungiečių kuopų korespondencijose pasididžiuojančius pranešimus, jog vienur yra nutarta bažnyčiai kroteliai įtaisyti, kitur naują sakyklą arba klausyklą nupirkti, dar kitur vienam ar kitam daiktui nemaža suma pinigų paaukota. Gražus, pavyzdingas ir begalo girtinas yra dalykas — aukoti bažnyčiai ar labdarybei. Tačiau, matant, kad mūsų pačių reikalai, ir dar-gi begalo svarbūs, yra apleidžiami, neimami kuopų domėn, abejoju ar išpuola mums tų svarbių sąjungos reikalų akyvaizdoje tokiais nutarimais didžiulis. Dievas yra pasakęs: "Žmogau, ko pats neturi, nei aš nenoriu." Kad kuopos turėdamos pinigų, skiria, kartais net dideles aukas, kitiems reikalams, o neskiria "Moterų Dirvos", savo organo palaikymui, matau šią priežastį. Narė, mokėdama 2 dol. į metus mano, kad Sąjungos apšvietos skyrius pilnai yra aprūpintas. Žinoma, ne visoms narėms laikraščio ir visokių spaudos dalykų išlaidos yra žinomos. Imkime kitus laikraščius:

jiems daug prideda visokie firmų skelbimai. Jeigu neturėtų skelbimų, nei vienas laikraštis iš vieno prenumeratorių negalėtų išsilaikyti.

Tas pats yra ir su mūsų organu "Moterų Dirva." Be tų dviejų dolerių, ką mes, narės, sumokame, jokių kitų įeigų laikraščio palaikymui neturime. Iš tų pačių pinigų, sumokėtų apšvietos skyriui, reikia ir "Moterų Dirva" leisti ir Redaktorei ir Administratorei alga mokėti. Užtat, kadangi neturint iš šalies jokių įeigų sunku yra tą svarbų apšvietos skyrių palaikyti, privalome aukoti.

Suėmus kruvon visą tai, kas aukščiau pasakya, išvadą galima daryti štai kokią: aprupinkime savus reikalus pirma, o kas liko duokime kitiems, bendriems visų katalikų, reikalams, reiškia — pažinkime save.

Linksmutė.

Vienas geras darbas viešai atliktas, pagamins dešimts vidujinių darbų artimųjų širdyse.

Palau.

Kada vyro širdis yra apsunkinta rūpesčiais, jie ukais išnyksta pasirodžius moteriai.

— Gay.

Viskas, kas moterims reikia atlikti, yra pareigose: dukteries, seserios, pačios ir motinos.

— Steele.

PASTABOS.

Vajus pasibaigė. Su gegužės 1 d. pasibaigė mūsų šešių mėnesių vajus, įrašinėjimas naujų narių Moterų Sąjungon. Sunku šiandien pasakyti, kiek per tą laiką mūsų Sąjunga laimėjo naujų narių, kadangi, spėjame, ne visos kuopos susiuntė Centro Raštinėn aplikacijas. Kai suplauks visos aplikacijos, datuotos prieš geg. 1 d. tuomet Centro Raštininkė paskelbs organe vajaus rezultatus, kurios kuopos bei narės daugiausia darbavosi ir kurios laimėjo praeito Seimo paskirtas dovanas.

Chicagos kuopos buvo sukrutusios. Vajui baigiantis buvo sujudusios, sukrutusios ir Chicagos kuopos. Vienos rengė šeiminiškas vakarienes, kitos vakarus, prakalbas, kad gavus kuodaugiausia naujų narių. Štai balandžio 27 d., 20-ji M. S. kuopa (Brighton Parke) buvo greitomis surengusi vakarą — prakalbas. Programą išpildė pačios sąjungietės. Gražias kalbas apie Moterų Sąjungą pasakė Dr. Jonas Poška ir Centro Raštininkė M. Vaičiūnienė. Žmonių — moterų nors nedaug atsilankė, tačiau kuopa laimėjo apie 12 naujų narių. Paskatintos tuo vakaru Brighton Parko sąjungietės žada nepertraukti darbo ir vasaros išvažiavimuose dešimts sykių po 12 naujų narių parašyti prie 20-tos kuopos. Kitose kuopose irgi žadama panašiai daryti.

Vajui pasibaigus. Vajui pasibaigus, mūsų darbas kalbinimo bei raginimo moterų rašyties Sąjungos neturi sustoti. Katros kuopos bei narės vajaus metu negalėjo ar neturėjo progos pasidaruoti Sąjun-

gos labui, tęsiasidaruoja dabar. Ateina gegužinių bei kitokių į laukus išvažiavimų sezonas, kuriuose geriausia proga yra gauti naujų narių. Rengdamos išvažiavimus kuopos turi stengtis kuodaugiausia sukviesti savo kolonijos moterų, nepriklausančių prie Sąjungos. Valgant, kada paprastai buna pildomas programos, tuščius pašnekėsius bei kitokias kalbas reikia į šalį padėti, o vietoj to plačiai išaiškinti Sąjungos tikslas, idealas ir nauda ir čia pat kviesti neprigulinčias moteris bei mergaites įsirašyti M. Sąjungon. Kuopų pareiga kiekvieną progą panaudoti auginimui, stiprinimui mūsų brangios organizacijos.

Komunistės. Šale A. L. R. K. Moterų Sąjungos, Amerikoje gyvuoja kita neva lietuvių moterų organizacija, pasivadinus Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas, kurio vyriausias tikslas yra skleisti Amerikos lietuvių tarpe Rusijos žydėlių Lenino (jau mirusio) ir Trockio (dar gyvo) mokslą, t. y. komunizmą. Jos taip pat leidžia mėnesinį laikraštį — organą vardu "Darbininkių Balsas."

Idomu yra pažvelgti, kokiose sąlygose tenka lietuvių komunistėms darbuotis. Štai, sulyg komunistėlių susivienijimo sekretorės atskaitos, spalio mėn., praeitų metų, laikraščio leidimas, redakcijos ir administracijos užlaikymas davė netoli 600 dol. deficito (nuostolio). Tą nuostolį turėjo padengti narių mokesčiai ir aukos. Nežlurint tokio finansuose nustumimo, jų, komunistėlių, energijos termometras stovi ant vietos, jų organas, persisunkęs bolševikų raugu, eina kaip ėjęs. Tas parodo, su kokių pasišventimu, su kokia valia jos sutartinai nemurmėdamos dirba savo idėjai, kuri anksčiau ar vėliau turės žlugti, išnykti.

O mūsų, katalikų, tarpe? Mažiausias nepavykimas, mažiausias vienoje ar kitoje srityje nuostolio apsireiškimas sukelia neramumų, nervavimos ir priešingumų vienam ar kitam dalykui. Reikia atsiminti, kad mūsų, sąjungiečių, ir dirvą darbui yra nepalyginamai geresnė ir sąlygos geresnės ir idealas, kuriam dirbame, yra amžinas. Gyvenime, mat, taip jau yra, kad juo geresnėse sąlygose žmogus gyvena, tuo labiau yra opesnis, lepesnis.

Taigi, ne pro šalį mums, sąjungietės, nors retkarčiais pažiūrėti, kokiose sąlygose kiti, kad ir mūsų priešai, darbuojasi ir iš jų, reikale, pasimokinti.

Seimas. Jubilėjinis Moterų Sąjungos Seimas šiemet įvyks rugpjūčio mėnesy. Dienos jau paskelbtos. Belleka dabar tik kuopoms bei apskričiams ruoštis: šaukti visuotinus susirinkimus, rinkti atstoves ir gauti, gvildinti naujų sumanymų Sąjungos labui.

Renkant Seimui atstoves sunkiausias bei painiausias kuopai ar apskričiai klausimas-suradimas lėšų atstovės kelionei ir buto nusamdymui. Kurios kuopos turi savo išdepinigų, tos klausimą lengvai išriša. Bet ne visos kuopos tų pinigų turi. Kas daryti? Ar-gi pakėlus kuopoje atstovės siuntimo klausimą ir pamąčius, kad kp. išde nėra pinigų kelionei ir buto nusamdymui nuleisti rankas ir atstovės nerinkti? Ne! Sąjungos 10 metų sukaktuvės ir jubilėjinis šių metų Seimas turėtų paskatinti visas kuopas bei apskričius atsiųsti Seiman jei ne po dvi, tai butinai po vieną atstovę. Laiko dar yra surengimui vakarų, išvažiavimų bei kitokių pramogų, kuriuose galima, pasidaryti desėtkas, kitas dolelių atstovės kelionei apmokėti. Tik

kuopos, sukruskite! Tenepalieka nei viena kuopa neatsiuntusi atstovės į Jubilėjinį Sąjungos Seimą!

Jubilėjinis "Moterų Dirvos" numeris. Jubilėjinis, padidintas "Moterų Dirvos" numeris 10 metų Sąjungos sukaktuvėms paminėti išeis prieš pat Seimą. Jame bus įdėta Sąjungos įsikurimo istorija ir dešimts metų darbai. Išleidimas to numerio daug daugiau lėšuos negu paprastas numeris. Lėšų Apšvietos fonde kaip ir neturime. Bet daug turime vilties, kad čia pagelbon ateis Sąjungos kuopos, bei apskričiai. Jeigu kitos organizacijos, dargi mažesnės, arba laikraščiai, minėdami šio ar tokias sukaktuves, įstengia išleisti gražų organo numerį, tai mums sąjungietėms, nėra ko apie gražų jubilėjinį "Moterų Dirvos" numerį ir bekalbėti. Centro Valdyba dėl išleidimo gražaus "M. D." numerio nenorės bristi į skolą, taigi kiek bus suplaukę iš kuopų bei apskričių aukų, už tiek ir leis tą numerį. Mažiau kuopos tam reikalui paaukos, mažesnis bus numeris; daugiau paaukos, didesnis, gražesnis išeis numeris ir tuo pačiu mes, kaip moterų organizacija, gražiau, žymiau pasirodysime ne tik Amerikos lietuvių tarpe, bet ir anapus okeano — Lietuvoje. Raginame tad kuopas dabar jau savo susirinkimuose apie tai pasvarstyti, kad liepos (July) mėnesy Centras žinotų jau kiek Apšvietos fonde yra lėšų ir kokio didžio leisti jubilėjinis "M. D." numeris.

Prašymas. Visų gerb. bendradarbių nuoširdžiai prašome gaminti jubilėjiniam "Moterų Dirvos" numeriui raštų ir atsiųsti juos ne vėliau liepos 1 d., š. m., už ką iš anksto tariame širdingą dėkui.

GEGUŽĖS MĖNUO.

Ir vėl gamta pasipuošė savo žaliu rubu. Puikus, malonus Gegužis! Sutirpo, pranyko sniegas, žiema pasitraukė; šiltas, malonus zefiras pučia po visas šalis. Laukai ir pievos apsidengė žaliu kauru. Skaistus, mėlynas dangus maloniai šypsosi į atgijusią gamtą. Pavasario gėlės dygsta, stiebiasi, tiesia savo galvutes ir meiliai juokiasi priešais šildančią jassias saulutę. Kiekvienas krumelis, kiekviena šakelė traukia, vilioja savep baltas žiedeliais ir įvairių paukštelių linksmu čiauskėjimu, čiulbėjimu. Ar-gi tokioje gamtos iškilmėje nesuplaka smarkiau ir žmogaus siela, nesijunta linksmesnė naujai atgimusiam pasauliui?

* *

Su gamtos atmaina ir mūsų gyvenime pasireiškia stebuklo žymė, kuri mūsų jausmus jungia, vienija su ta pavasario iškilme. Ypatingais budais veikia į mus mūsų šventas tikėjimas, kuomet Gegužės mėnesį pašvenčiame dangaus ir žemės Karalienei, kurios grožę visas pasaulis tame mėnesy stengiasi atvaizduoti. Marija juk yra "lauko gėlė", "pakalnių lelija", "rožė tarp erškėčių".

Gegužės mėnuo yra didžiausiu malonių mėnuo kudiškiams. Ar-gi ir tu nebuvai kuomet nors kudiškiu? Ar neklupojai tuomet prieš gegužinį altorių, ar nelalkei rankose gėlių, ar nedėjai jų prie Marijos kojų? Kaip tyras ir nekaltas tuomet tavo žvilgsnis puolė ant paveikslo, ar stovylos, Nekaltai Pradėtos. Sudėjai savo rankas prie maldos, o kudiškiška širdis šnabždėjo: "Motina, leisk man buti

Tavo kudiškiu!" Tuomet iš gėlės paskendusio altoriuje paveikslo plaukė į tavo širdį motiniška palaima ir malonės ir vieną malonę, kurią įgavai, pasiėmei su savim, įpynei į savo jaunystę, tolymesnį gyvenimą, kurią ir iki šiol gal da nešioji, kaip brangų deimantą.

Suaugai, jėjai vyresniųjų tarpan, o Gegužis paliko tau malonių jaunystės atsiminimų mėnesiu. Prie tavęs artinosi pagunda, tavo jaunystę paliko pavojuje. Norėjai palikti liuosą, numesti nuo savęs visus rėtėjus, likti viešpate. Gyvenimas tave viliojo ir meiliai šnabždėjo: "Naudokis manimi." Atsistojai ant kryžkelės. Ant tavo vidujo ramumo ir sielos tyrybės pradėjo gulti tuštaus gyvenimo dulkės.

Ir prisiartinai prie Gegužės altoriaus, žvilgtelėjai į Marijos paveikslą ir taip pat, kaip budama kudiškiu matei Ją tokioj veriančioj baltumo skaistumo, tokios pat spalvos, nei kiek nepersimainiusiuose rubuose šventąją Mergele. Viskas po senovei, gi tu nori buti kitokia?

Su širdingu tikėjimu ir didžiausiu nusižeminimu puolei ant kelių, atsidavei Marijos globai ir likai apvalyta nuo tuštaus gyvenimo dulkių, nes, atsiminus kudiškystę, ištarei: "Motina, leisk man buti Tavo kudiškiu!"

Prisiartinai prie Gegužės altoriaus, kuomet tavo širdį buvo apnykę sunkūs rūpesčiai. Tuomet Gegužis paliko tau malonių mėnesiu. Žiurėdama į ramų Marijos veldą vieną po kitam kartojai: "Sveika Marija, malonės pilna" ir kuomet iš

tikros širdies tarei tuos žodžius, visi tavo rūpesčiai, nusiminimas nyko iš širdies ir likai giedri. Marija liko tavo Suramintoja.

Ar pažįsti mergaitę, kuri nematomai įėjus į Dievo namą ir atsistojus prie pillorio klausiasi giesmės, kurią suklaupę vaikai gieda? Tuo metu buvo gegužinės pamaldos. Klausyk, ką jie gieda:

Marijos paveikslą. Svajoja apie praeitą laiką, pažvelgia į senai prabėgusią kūdikystę, kuomet tyra jos siela, sykiu su kitais vaikais, kaip šitie dabar, suklaupę giedojo:

“Sveika Marija, Motina Dievo...”

Kuomet pasibaigė pamaldos ir žmonės išsiskirstė, matai ją klupančią prie klausyklos. Marija veda pa-

“Sveika Marija, Motina Dievo,
“Iš dangaus duota naujoji Jeva,
“Teikis atmint mus savo širdyje,
“Melsk už mus Dievą,

[Sveika Marija!]

Žvilgtėrėk į tą ramią mergaitę, kaip ašara viena po kitos rieda per jos veidą. Ar ir ji yra apsunkinta rūpesčiais, ar ir jos siela yra sutepta nusikaltimais. Žengia vieną, kitą žingsnį į priekį ir mato spindančioje žvakių šviesoje, gėlėse paskendusį

klydusią mergelės sielą ant tikro kelio vedančio į dangų.

Ak, jei ne visos, tai daugelis mūsų esame ta mergaitė. Tad eikime jos pavyzdžiu!...

Taigi šiame mėnesy eikime visos, ir visi, pas Marijos altorių. O, ištikrųjų, ne veltui ateisime. Suteiks ji mums daug, daug malonių ir grįšime namo suraminti ir palinksminti Jos Motiniškos širdies.

Pagal “M. F.” —Z. S.

Vilniaus Lietuvaitės Malda.

Aš klupiu prie Tavo kojų,
Aušros Vartų Motinėle,
Maldas, atdusius aukoju
Už mūsų brangią tėviškėlę.

Tu padėki, pagelbėki,
Mūsų suvargusiai tėvynei,
Iš to vargo išgelbėki,

Kurs taip sunkiai mus primynė.

Aukštai danguj gyvendama
Tarpe žvaigždžių spindinčiųjų,
Mūsų nelaimės regėdama
Pagallėki kenčiančiųjų.

Išprašyk gausių malonių,
Tu Dievulio Aukščiausiojo,
Kad nebut Vilniuj dejonų,
Melsk danguje Amžinojo.

Diena dienai vargą naują

Ir kitas neša dejones,

Vis kankinti nesiliauja,

Vis aušros nemato žmonės.

Dievo Motina Švenčiausia,

Karštos maldos išklausyk,

Tu pas Sūnų Galingiausią

Mumis laisvės išprašyk.

Ramytė Užkaraitė.

Vilnius, 1924m. I. 31d.

Jaunas Svečias.

Svečias linksmas, svečias jaunas
Štai jau lanko pievas, laukus,
kalbin sodą, šlaitą, mišką,
nuo jo juoko vandens tyška.

Ten kalnely ugdo žiedus,
Čia žibutė pasistiebus,
baloje lapukai klesčia,
sveikina linksmutį svečią.

Jis jaunutis, tik-ką gimęs,
bet gimimo linksmos žymės
nuskambėj' bundančiais plotais,
upeliukais išvagotais.

Jauną svečią pamylėsiu,
su juo žaisiu, skrisiu, lėksiu
į padanges, žiedus brauksiu,
siela debesis prabėgsiu.

Pamylėsiu svečią jauną,
kad žiedais pasaulį krauna,
kad mintims sparnus segioja,
kad jo žvilgesys liepsnoja.

J. A. V-nė.

Sapnams Suplasnojus.

Girdžiu giesmę aš šventą,
giesmę be galo gaudžią;
siela mano supranta
melodiją jos skaudžią.

Matau lelijos žiedą,
žiedą be galo tyrą;
ašaros mano rieda,

kaip gailios rasos byra.

Glaudžiu jį prie krutinės,
prie karštų lupų spaudžiu,—
lyg pat aušros rytinės
akių nebesuglaudžiu.

Lydžiu varpus į tolį,
vario varpus slaptingus,
myliu juos, kaip brolių,
jų laukiu pasiilgus,

Seku žvaigždėlę šviesią,
kur dangaus skliautuos mirga,
jai mėnuo žvilgsnį tiesia
meilę siulo slaptingą.

Myliu aš tą žvaigždėlę,
pasiekti jąą trokštu,
ji šviečia mano kelią,
sustojusi ties bokštu.

Jaučiu daugybę dvasių,—
lengvas sparnais plasnoja.
Gal aš dabar suprasiu,
ko akys man rasoja!

Ką šneka naktys ilgos,
vienos sau pasilikę,
ir vėsulos galingos
viduj jurų ištikę.

J. A. V-nė.

Trijų Mergaičių Karžygių Istorija.

Kiekvienam katalikui nesvetimas yra šventosios istorijos mokslas ir jos pasakojimai apie senobinių tautų ir jų vadų (ypatingai žydų) darbus bei žygius. Jau pradinėj mokykloje mums tenka išgirti apie senovės Palestinos, Judėjos, Asirijos, Babilonijos kraštus, apie didvyrių Dovydo, Samuelio, Sauliaus ir kitų darbus. Tarp tų, šventosios, senojo įstatymo, istorijos pasakojimų mums tenka skaityti ir apie karžygišką moteriškę Juditą, Holoferno pergalėtoją.

Pirm pradėsiant rašyti Juditos istoriją, reikalinga mesti į senojo įstatymo tautų gyvenimo bendrą žvilgsnį. Visiems žinoma, kad primityviosios (senobinės) tautos visos buvo stabmeldiškos. Tik viena žydų arba izraelitų tauta tikėjo į vieną tikrąjį ir gyvąjį Dievą, nes pats Dievas per pranašą Mozę žydų tautai tą tikėjimą buvo apskelbęs. Žydų tauta sudarė dvi valstybes: Izraelitų valstybę su sostine Samarijoje ir Judėjiečių valstybę su sostine Jeruzalyje. Pirmojoje valstybėje, mums rupimuoju laiku, yra žinomi karaliai Ochabas ir Jėhus, antrojoje (Judėjoje) — Ahasas, Ezekijas, Manasas ir Joakimas. Reikia žinoti, jog kaip izraelitai, taip ir judėjiečiai pasiduodavo tankiai stabmeldiškų kaimynų įtakai ir pamiršę savo tikrąjį tikėjimą imdavo garbinti stabmeldžių dievus. Kad sudraudus ir perspėjus žydus už tai ir, kad paraginus juos grįžti prie tikrojo Dievo, Dievas siųsdavo jiems visą eilę pranašų: Joelį, Eliją, Izaiją, Jeremiją ir kitus, kurie ragindavo žydus prie tikrojo Dievo ir skelbdavo bausmes už jų stabmeldystę. Kuomet ir tas nieko negelbėjo, Dievas siuntė žydams senai išpranašautą vergiją,

betent, pirma Asirijos karalius Salmanazaras pavergė izraelitų valstybę, užimdamas jų sostinę Samariją ir nužudydamas jų karalių Jėhą. Vėliau gi ir judėjiečiai viešpataujant karaliui Joakimui su sostine Jeruzaliu buvo Babilonijos karaliaus Nabuchodenosoro pavergti. Ir taip žydai per 70 metų išbuvo Babilono vergijoje, kuomet persų karalius Riras sumušęs Babiloniją paliuosavo žydus iš jų verguvės. Bet pirm Judėjiečiams pateksiant Babilono vergijon įvyko istorija apie Juditą. Kuomet karaliaus Ezekijo sunus Manasas neseikė tėvo pėdomis, bet vėl įvedė stabmeldystę, pastatė aukurus, kuriuos Ezekijas buvo sugriovęs ir garbino Baalį, tada Dievo siųstas pranašas Izaijas skelbė judėjiečiams didžias nelaimes ir bausmes už nepildymą Mozės nustatytų apeigų. Tačiau, Manasas pranašo neklausė ir liepė tą šventąjį senelį mediniu piuklu pusiau perpiauti. Tuomet Viešpats pasiuntė nelaimę: Manasas pakliuvo vergijon ir vos-vos visa karalystė nedingo, bet pavojų ir visišką judėjiečių žuvimą pašalino dievobaimingą ir karžygingą moteriškę Juditą.

Asirijos karalius Asurpanipalas, nuveikęs daugybę karalių, sumanė pavergti visus Rytų kraštus; todėl pasiuntė savo karvedį Holoferną prieš Judėjiečius. Tasai su milžiniška kariuomene traukė Judėjos žemėn, pakeliui viską naikindamas ir degindamas; vienus žmones žudė, kitus ėmė vergijon. Holoferno žiaurus siautimas labai nugąsdino judėjiečius, kurie, tačiau, pakurstyti vyriausiojo kunigo nutarė laikytis iki paskutiniosios, juoba, kad Holo-

fernas žudydavo ir pasidavusiuosius. Jis apstatė kareiviais visus kelius, tuo uždarydamas žydams susisiekimą. Pakely Jeruzalėn stovėjo stipri Bėtulijos tvirtovė, kurią Holofernas norėdamas paimti apsiautė. Kadangi miestas stovėjo ant aukšto kalno, todėl apgultiems greitai pristygo vandens ir, jei ne moteriškės Juditos karžygiškumas, judėjiečiai būtų greit pasidavę. Judita beperstojo ragino judėjiečius maldauti Dievo pagalbos, pašninkauti. Pati užsivilkė storais rubais, pasibarstė galvą pelenais ir griežtai pašninkaudama meldėsi. Paskui ji išgalvojo strategingą žygį, kuriuo judėjiečiai galėtų išsigelbėti, butent, ji apsitaikė išieginiais rubais, išėjo su tarnaitė iš miesto ir nuėjo Holoferno stovyklon. Kada ją suėmė, ji pareiškė, jog judėjiečiai nori pasiduoti. Holofernas pradžiugęs iškėlė puotą, į kurią pakvietė ir Juditą. Ji savo gražumu be galo patiko Holofernui, todėl davė jai laisvę vaikščioti po kareivių stovyklą. Bepuotaudami visi svečiai ir Holofernas kietai sumigo. Tuo sumaniai pasinaudojo drąsi Judita. Tarnaitę pastačiusi saugoti, pati nuėjo prie Holoferno lovos ir stvėrusi jo paties kardą nukirto jam galvą. Pasišaukusi tarnaitę abi Holoferno galvą pasiėmusios išėjo iš kareivių stovyklos. Sugrįžusi Bėtulijos tvirtovėn Judita parodė nukirstą Holoferno galvą. Tas žiauriojo prieš Holoferno žuvimą nepaprastai Bėtulijos gyventojus judėjiečius nudžiugino ir todėl visi garbino Viešpatį. Antros dienos anksti rytą judėjiečiai pakabinę ant tvirtovės murų nukirstąją vado galvą, su dideliu riksmu ir įnirtimu šoko ant dar miegančių asiriečių. Priesai, sukilę, ir radę savo vadą be galvos, baisiai persigando ir ėmė didžiausioj panikoj ir be-

tvarkėję bėgti iš kur atėjo. Judėjiečiai tol vijosi juos baisiai žudydami ir mušdami, kol jų pusėje pergalėjimas buvo galutinai užtikrintas. Atminti šiam nepaprastam judėjiečių tautoj atsitikimui įvesta pas juos metinė šventė, kurioje Judita kaip tautos išgelbėtoja buvo žmonių didžiai garbinama ir gerbiama.

Štai realingas pavyzdys moterų dvasios galingumo, ir šis pavyzdys dar ypatingas tuo, kad jis yra įvykęs labai primityviame amžiuje, kuomet moterys neskaityta žmonėmis.

Sekančios šios istorijos dalininkės paimtos iš vėlesniųjų laikų. 1909 metais balandžio 18 d. Ryme įvyko nepaprasta iškilnė, tai beatifikavimas (apgarsinimas palaiminta) Joannos d'Ark. Kas gi yra toji Joana? Gal karalaitė, ar kokio galiuno dukterė, kad jai skubinasi Ryman atiduoti garbę seneliai kardinolai, vyskupai ir keturiolikosdešimts tukstančių prancuzų? Ne, tai bėdina piemenaitė iš kaimo Domremy. Brangi ji visiems katalikams, bet brangiausia ji šiandien persekiojamiems prancuzams (katalikams), nes palaimintoji tai jų tėvynės duktė. Su Josios vardu rišasi brangūs prancuzams atminimai — penkioliktojo amžiaus išliuosavimas Prancuzijos iš po anglų viešpatavimo. Joanna doriausia mergaitė, karštai myli Dievą, o ypatingai garbina Šv. Mariją. Pavasarį ir vasarą kas subatą bėga melstis prie kaimo Domremy, esančios Marijos stovylos ir tenai kiekvieną kartą padeda gražų, iš kvepiančių gėlių nupintą, vainiką.

Joannos gyvenimo metai tarp prancuzų ir anglų iškilsta ginčai dėl pramoningosios vakarų Prancuzijos dalies Flandrijos, prie kurios anglai turėjo pretenzijų dėl savo prekybos ir pramonės praplėtimo interesų. Ši-

tie nesusipratimai davė priežastį garsingam šimtmetiniam karui, kuris su mažais pertrukiais tęsėsi nuo 1339 metų iki 1459 metų. Iš vienos pusės čia stojo anglų karaliai Eduardas III, Henrikas VI, Henrikas VII ir kiti, iš kitos — prancuzų pusės stojo Karolingų dinastijos karaliai Karoliai V, VI ir VII-tasis.

Pačioj pradžioj karo jau anglų karaliui Henriui VI-tajam teko patirti pusę Prancuzijos. Ima virti blaivus tarp jų karas, liepsnoja kaimai ir miestai, žuva tukstančiai žmonių, maudosi kraujuose nelaimingi prancuzai. Jauna 17 m. Domremy'o kaimo mergelė Joanna nekartą apverčia karčiomis ašaromis savo nelaimingą, kraujuose beskestantančią tėvynę Prancuziją. Štai kartą jai besimeldžiant prie Panelės Švenčiausios paveikslo pasigirsta balsas, liepiantis jai eiti gelbėti tėvynę ir karalių. Pasakui tą balsą ji vėl ne kartą girdėjo ir jausdama savy įkvėpimą bei paklusnumą Dievo valiai, ji stoja karaliaus akysna, kuris, pamatęs bėdinoje mergaitėje Joannoje Dievo pasiuntinį, duoda jai 10 tukstančių kareivių ir ji persirengusi kareivio rubais su vėliava rankoje pergali anglos ties Orleano miestu, kurį jie buvo apsupę, karžygiškai veja priešus iš savo tėvynės ir šie, kurie nebijojo senų ir garsių karžygių, bėga ir dreba iš baimės prieš bėdiną pie-menaitę. — Dievas sustiprina ir išaukština silpnus, o pažemina galin-gus.

Nuvijusi priešus Joanna d'Ark nuveda išgelbėtą Prancuzijos sostą įpėdinį Reimsan ir tenai jį apvainikuoja. Jau ji atliko savo darbą, išliuosavo tėvynę, silpna davė drąsą stipriems kareiviams, savo pašaukimą išpildė — dabar ją suima anglai ir nekaltą, šventą 1431 m. apkaltintą

kaipo burtininkę uždeda ant laužo ir sudegina Ruano mieste. Nors tas baisusis karas po karžygės Joannos mirties tęsėsi dar 28 metus, tačiau prancuzuose neužgeso Orleano mergelės (taip ją paskui pavadino) sukurstytoji karžygiškumo dvasia ir anglai buvo išvyti iš Prancuzijos žemių, išskyrus Kalės (Calais) uostą, kurį anglai po to karo paveldėjo.

Nors jau 500 metų kaip karžygė Žank Dark (Joanna d'Ark) suliepsnojo ant laužo, bet bėdinos mergaitės dorybės ir karžygiškumo pavyzdys ir šiandien tebegyvuoja Prancuzijos istorijoje, Jos dvasia tebestiprina prancuzų kareivius. Šiandien, gal nevienas prancuzas katalikas, garbindamas palaimintąją Joanną šaukiasi prie Josios, kad ji savo užtarimu pas Dievą išgelbėtų ir dabar Prancuzijos Bažnyčią nuo masonų ir liberalų persekiojimų, kaip tada išgelbėjo tėvynę iš anglų.

Prabėgus dvidešimčiai metų po Joannos mirties papa Kalikstas III susidomėja ypatingai tuo laiku skambėjusia Orleano mergelės istorija. Jis pasiunčia Prancuzijon specialę komisiją, ištyrimui Joannos gyvenimo ir jos stebėtinų darbų. Po ilgo tyrimo komisija patvirtina prancuzų manymą apie Joannos šventumą, tačiau jos beatifikavimą papa atideda ilgesniam laikui. Ir vėl viskas nurimsta, savo laiku garsingoji Orleano mergelės istorija pradeda po truputį buti užmirštama. Taip bėga amžiai po amžių. Tačiau visiškai jos atmintis neužgesa. Daugybė dainių ir poetų savo stebuklingiems veikalams siužetą ir turinį bei idėją semia iš Orleanos mergelės istorijos bei jos darbų. Ir mes savo literaturoje jau rodo 1893 m. turime D-ro V. Kudirkos vertimą puikaus Šilerio veikalo, 5-kių veiksmų tragediją "Jungfrau

Von Orlean" (Orleano mergelė). Rašytojai ir istorikai prirašo apie ją šimtatomių veikalų. Tepliotojai pritėpliojo šimtus gražių paveikslų vien Joannai adresuotų.

1869 m. garsus Orleano vyskupas Dupanloup sukviečia 12 savo draugų — vyskupų, sako jiems karštą kalbą garbindamas Joanną ir ragindamas juos pripažinti ją šventa. Visi vyskupai Dupanloupui patikėjo ir jie nusiuntė peticiją tuo reikalu papai Pijui IX. Trisdešimts ir penki metal tėsiasi tyrinėjimas, surašo ty-

rinėjimų aktų storiausias knygas. Miršta Pijus IX, išrenka Leoną XIII ir tasai miršta ir tik Pijus X 1909 m. beatifikuoja Joanną ir liepia ją garbinti katalikams kaip šventą.

Palaimintoji Joanna, buki prancuzams žvakė, uždegki jūjų širdyse Kristaus meilę, sugėdink ir pažemink žiaurių Bažnyčios priešų masonų puikybę!

Tiek apie antrąją mūsų istorijos dalininko. Gr. Valančius.

(Pabaiga bus).

Iš Vilniaus Lietuvių Moterų Gyvenimo.

Kaip visos lietuvių organizacijos Vilniuje ir visame Vilniaus krašte ir pats lietuviybės judėjimas yra visais atžvilgiais dabartinių valdytojų slėgiamas, stačiai, žiauriu būdu ir priemonėmis persekiojamas, — taip ir lietuvių moterų gyvenimas yra nepaprastai sunkus ir ką nors organizuotai veikti yra negalima. Antra, be nepakenčiamų aplinkybių ir sąlygų iš okupantų pusės, priežastis dėl kurios Vilniaus lietuvių moterys negali organizuoti gyvenimu gyventi, tai didelė stoka moterų inteligentų. Vienok, nežiurint tos sunkios padėties Vilniaus krašto ir, ypač pačios sostinės lietuvių moterys kiek tik galėdamos veikia ir padeda mūsų visuomenei vilkti tą vergijos jungą.

Kiek man pasiseks, tai pasi-stengsiu bendrai ir kiek smulkiau aprašyti mūsų moterų gyvenimą ir veikimą.

Iš organizacijų grynai moterų minėtina yra "Šventos Zitos tarnaičių draugija." Čia yra susispietusios Vilniaus miesto kambarinės, vi-

rėjos ir kitos namų tarnaitės. Šita draugija turi daugiau 300 narių. Pirmininkauja ir jų gyvenimą veda vienas kunigų. Žitietės plačiai yra žinomos kaip geros tarnaitės ir iš šios draugijos visi ir svetimtaučiai labiausiai tarnaites ima. Draugijos centras turi savo skalbyklą (rubams skalbti) ir kitas darbo įstaigas. Žitietės daro apydažniai susirinkimus, kur esti daroma paskaitų, šiaip pasilinksminimų, žaislų, dainuojama dviem balsam dainelės ir t.t. Žodžiu, ten eina protingas gyvenimas ir tos draugijos moterys daug kuo prisideda prie visuomeninio lietuvių gyvenimo nešdamos pagalbą kenčiantiems mūsų nekaltiems kaliniams, atlikdamos gerai savo tarnystės pareigas, dažnokai darydamos viešus vakarus su dainomis ir vaidinimais pelną skirdamos priglaudų našlaičiams.

Antra mišri — vyrų ir moterų — organizacija, tai "Blaivybė". Kaip ir pats tos draugijos vardas rodo, tai yra blaivininkų organizacija. Jos veikimas kiek apmiręs. Toliau be-

veik nesiplėčia, nes neleidžia aplinkybės ir gal pačių vedėjų ir centro apsnudimas. Blaivininkų yra keletas rusių, kaip pav. tokie, kur amžinai išsižadėję gerti alkoholinius gėrimus, tokie, kur keliems metams, tokie, kur geria silpnesnius gėrimus kaip alų, ir kitokios blaivininkų rūšys. Sioje draugijoje didžiumą sudaro moterys.

Vienok daugiausia moterų veikiamą neorganizuotai. Vilniaus krašto liaudies mokytojų žymią didžiumą sudaro moterys. Pačioje Vilniaus lietuvių gimnazijoje mokytojauja aštuonios moterys. Vilniaus lietuvių mokytojų seminarijoje taip pat mokytojauja keletas moterų. Be to, uždarytoje švenčionių gimnazijoje taip pat buvo keletas moterų mokytojų.

Vilniaus lietuvių poliklinikoje — ligoninėje be kitų yra du žymiu daktaru moteri — akių gydytojas p. Alseikienė ir dantistė p. Biliunienė. Toje ligoninėje gailėstingomis seselėmis yra daugiausia lietuvaitsės. Ligoninės sanitarės ir tarnaitės yra visos lietuvaitsės zitietės ("Šv. Zitės" draugijos narės.)

Lietuvių prieglaudų vedėjos net aštuonios yra moterys. Ypač žymi yra "Aušros Vartų Mergaičių Prieglaudos ir Bendrabučio" vedėja ponė Vileišienė, kur yra daugiau 200 auklėtinių. Ten gyvena ir mažytės mergaitės, ir gimnazistės, ir seminaristės, ir amatų besimokinančios k. š. audimas, siuvimas, nėrimas ir kit. Visos tos amatų mokyklos randasi tuose pačiuose namuose p. Vileišienės globoje. Ji daug kovoja ir tebekovoja su vietiniais okupantais. Lenkai daug kartų norėjo atimti tą namą ir visas auklėtines išmesti į gatvę, bet ligi šiol jiems nepavyko tai padaryti dėl p. V. ener-

gijos, kuri sako "jog tik per mano kruviną lavoną galėsite išvaryti mano auklėtines." Ji keletą kartų buvo teisiamą ir kelėjiman sodinama, vienok ji nenusimena ir teisme ginasi pati be advokatų. Lenkai ją vadina "krolowa Litwy" ("Lietuvos karalienė.")

Moterys turi ir savo vienintėlę Vilniuje lietuvių valgyklą, kur skanūs lietuvaikių pietus valgo ne tik lietuviai, bet ir daugybė lenkų valdininkų ir šiaip inteligentų.

Lietuvių gimnazijoje ir mokytojų siminarijoje, kur drauge yra virš 700 mokinių, pusę sudaro mergaitės.

Prie spaudos mūsų moterys taip pat nemažai prisidėjo budamos net redaktoriais.

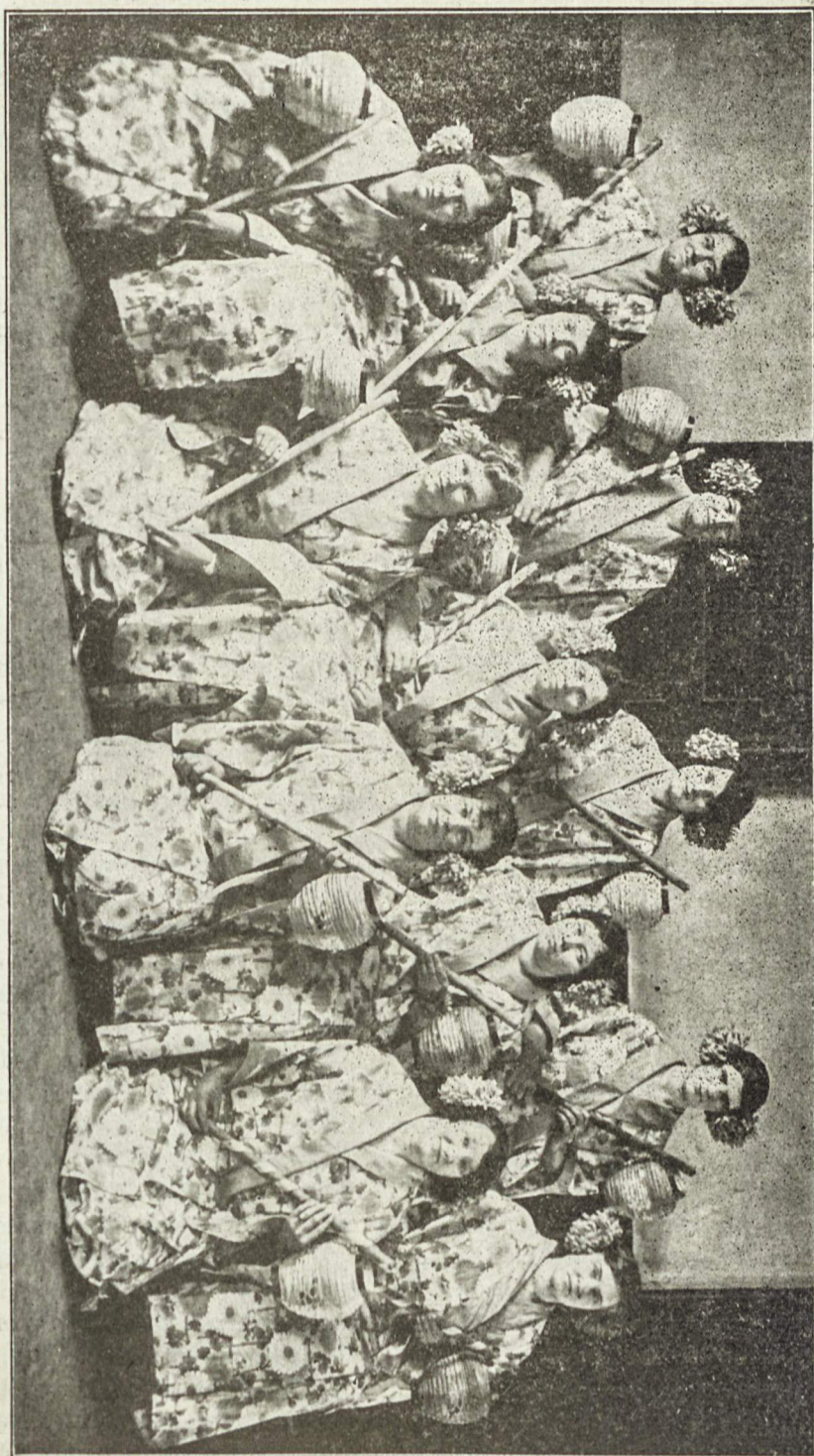
Vilniaus universitete, kur yra priimta tik 7 lietuviai, jų tarpe yra dvi moterys. Iš ištremtųjų iš Vilniaus "33" yra viena moteris, redaktorė p-lė Marcišauskaitė. Be to, vėliau ištremta yra dar keletas moterų — mokytojų.

Dar yra vakariniai kursai, kur mokosi vien moterys analfabetės, daugiausia zitietės tarnaitės.

Tai taip maždaug atrodo Vilniaus lietuvių moterų gyvenimas. Žinoma, aš čia daug ką esu praleidusi, bet viename rašinėly nebegali viskas sutalpinti. Pasakytina, jog tas moterų gyvenimas, nežiurint sunkių aplinkybių, bet būtų daug gyvesnis, jei nebūtų jaučiamas materialis piniginis trukumas.

Baigiant reikia pažymėti, kad kaip visa lietuvių visuomenė, taip ir moterys yra griežtai atsiskyrusios nuo lenkių. Su lenkėmis jos nieko bendra neturi, nes ir turėti negalima.

Tai tiek šiam kartui iš prislėgtos Vilniaus padangės. R. Užkaraitė.

AM. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS 42 KUOPOS (GRAND RAPIDS MICH). NARĖS.
Kurios kovo 2 d. kuopos įrengtame koncerte išpildė drilių (Japanese Lantern Drill). Žiūrint iš kairės į dešinę pirmoje eilėje: M. Giedrenė (kp. pirmininkė ir sąjungiečių choro vedėja), M. Kantanavičienė, S. Červinskienė ir M. Kasubukienė. Antrojoje eilėje sėdi: M. Miedelenskiene, R. Misiuvienė, M. Paurienė ir S. Grigaliūnienė. Trečioje eilėje stovi: T. Krivdukiene, E. Jovistu. ketinė, K. Dedynienė ir K. Segauskienė. (Žiūr. koresp. iš Grand Rapids, Mich.).

VAIKŲ AUKLĖJIMAS

INDIVIDUALIS VAIKO MOKINIMAS

Vaiko mokinimas prasideda su kudityste. Mokinti, pratinti reguliariai valgyti, miegoti ir dirbti reikia anksti pradėti. Bet individualis mokinimas pasidaro svarbus, kada vaikas pirmiausia pajunta savo individualumą — kada jis pamato, kad jis yra kitoks, negu kiti pasauly.

Nuo trečių iki šešių metų vaikai labai mėgia sekretus. Visuomet jo domę galima atkreipti pasakant: "Eik šią, pasakysiu tau sekretą." Tai yra delto, kad jis supranta savo individualumą. Jis pradeda suprasti, kad kiti žmonės jo minčių nemato ir nežino. Tame amžiuje dauguma vaikų pereina priešingumo periodą. Jie pasistato save prieš pasaulį, pasirodydami, kad jie nieko nebijo. Tuo pačiu sykiu jiems daug pagelbsti patarimai. Keturių metų vaikas atsisako valgyti kokio valgio, pasakui kada nebegauna, verkia reikalaujamas jo. Toks periodas greit pėina, tiktai reikia su vaiku taktingai apseiti. Paklusnumo paliepiams reikia reikalauoti visuomet ir vaikas turi suprasti skirtumą tarp paliepių ir patarimų, bet paliepiams turi buti reti ir trumpi, tuomet jie turės daugiau reikšmės negu nuolatiniai. Jaunas vaikas yra labai jausmingas, ir pagyrimas už gerą yra jam daug geriau, negu peikimas už blogą. Jeigu pagirsi jį už jo gerumą ir pasakysi kam kitam koks jis geras, jis yra geras. Bet jeigu jis užgirs sakant, kad jis blogas, jis tam patikės, ir bus blogu. Taip-pat, jeigu jis girdės sakant, pavyzdžiui, kad jis negali dainuoti, jis tam tiki ir niekuomet neišmoks dainuoti. Dau-

gume atsitikimų iš tos priežasties vaikai palieka nieko nemokanti.

Pradedant mokyklą, vaikai paprastai paima žingsnį prie doros išsivystimo. Mokykla užima namų vietą mokiniui, bet šio periodo didžiausias dalykas, tai kitų vaikų įtekmė. Jis labai jaučia, jeigu jam kuomi nors reikia nuo kitų vaikų skirties, — jeigu jam priversti dėvėti kitokie rubai negu kitų jo amžiaus vaikų. Kada tėvai supranta šį jaunumą ir jį gerbia, daug gero gali padaryti. Kitų vaikų tarpe jis išmoksta draugiškumo ir ištikimybės. Jis mėgsta jausti naudingą ir svarbiu.

Iki dvylikų metų vaikas įgauna papročius, kurių vėliau nebeatmainysi, — kuno prižiūrėjimo ir kasdieninio apsiėjimo ir mandagumo papročius. Šių papročių sudarymui įtekmingi yra tie, į kuriuos vaikas žiuri su pagarba. Vaikas tame amžiuje seka kitų apsiėjimus, ir jeigu tėvai bus kantrūs ir mandagus ir su vaikais, padarys ir juos tokiais. Jeigu vaikai nepasiduoda, tai reikia kaltinti neišmintingą mokymą kuditystėje, kad vaikai verksmu išreikalaudavo jam užgintus daiktus. Jeigu kuditystės mokinimas buvo atsakomas, vėliau kada jie supranta paliepių reikšmę, lengviau juos kontrioliuoti. Šiame amžiuje jie išmoksta dirbti darbus, nors ir nemalonus, bet turinčius reikšmingą pasekmę. Yra geras dalykas kartais leisti užsidirbti jiems reikalingų pinigų, atlikinėjant pareigas namuose. Jie tuomi išmoksta suprasti pinigų vertę, ir kad kitų buvis jam biskutį nuo jų priklauso. Šis atsakomybės jausmas yra svarbus, nes augdamas

vaikas pradeda pats sau mąstyti, nebe sekti kitų pavyzdžius.

Visi vaikai turėtų būti mokyklose nors iki šešiolikos metų. Vaikų Biuras tyrinėjo dirbančių vaikų, neturinčių šešiolikos metų, buvį, ir atrado, kad tie, kurie apleido mokyklą tuos metus ir pradėjo dirbti, buvo labai apsunkinti mokslo stoka. Jų algos buvo mažos ir darbai, kuriuos dirbo, nežadėjo jiems jokios ateities. Vienoj vietoj jis ilgai nedirbs, ir kaip darbo neteks, kito greit negaus. Bemokslis žmogus paprastai daugiausia nukenčia nedarbo metu. Nors varta leisti vaikams jausti atsakomybę, vienok, kad tą pasiekus nėra reikalo pirmo laiko mokyklą apleisti.

Mokinimas mokyklos turi būti generalis, ir kiekvienam vaikui duo-

dama proga išmėginti visus savo gabumus. Jei jis nebus platus ir įvairus, neiškels jo individualių talentų. Reikia stengtis jam leisti plačiai užsiinteresuoti, bet negalima per daug nuo jo reikalauti. Kada jam darbas persunkus, jis nusimena ir pasidaro nesuvaldomu. Jis pradeda tikėti, kad jam niekuomet nesiseks, nes visi taip sako. Kiekvienas vaikas turi užsiimti tuo, kurio pasisekimas jį drąsina. Ir negera paleisti jį ten, kur darbas neužtektinai sunkus. Paliktas tokioje vietoje jis niekuomet neįgaus tikro darbo papročių. Kaip galima jo mokymą reikia taikinti prie jo individualumo. Mokyklai negalint to visuotinai atlikti, tėvai turi pagelbėti, parupinti jam įrankius sulyg jo užsiinteresavimų ir duoti jam reikalingus patarimus.

Iš Sveikatos Išdo Visiems Naudingi Patarimai.

A. Skinderis.

(Tąsa).

4. Alkoholis.

Visi svaiginantieji gėralai turi savy mažiau ar daugiau alkoholio. Daugiau alkoholio yra degtinėje, nes 100 stikleliuose degtinės yra 40—60 stiklelių tyro alkoholio. Mažiau alkoholio yra aluje; ant 100 dalių tik 2 iki 8 dalių alkoholio, todėl tai alumi sunkiau galima pasigerti, negu degtine.

Alkoholis turi labai kenksmingą įtakmę į žmogaus kūną, nors iškart to tą sunku pastebėti.

Labiau kenkia žmogui vartojimas alkoholio pavidale degtinės. Ji sumažina virškinimą, gadina skilvį ir

žarnas ir nuolat silpnina visą kūną. Girtuoklis abelnai mažai valgo, o ir tas valgis neina jam ant naudos. Jis pamaži silpsta ir, pagaliaus, miršta arba tikriau randa kur-nors patvoryj ar grabėje, negyvą.

Liudna žiurėti į tokį žmogų, nes nieko jam nėra meilesnio už stiklą degtinės. Jis paskutinį savo turtą išmains į degtinę ir prisirengęs yra viską už stiklėlį padaryti.

Iš to matome, kad alkoholis atima protą žmogui ir silpnina jo valią.

Pasigėręs žmogus panašus yra bepročiui, nes negali tuomet nei pakalbėti išmintingai, nei kuomi nors užsiimti. Bet nereikia manyti, kad

alkoholis vien tik trumpam laikui protą sumažina, o kuomet žmogus išsipagirios ir vėl jis bus sveikas. Ne! tas yra netiesa.

Kas be pallovos vartoja degtinę, tas pamažu silpnina smagenis ir, gale, žmogus įgauna ligą proto, "delirium" vadinamą. Bet neužtenka dar tų visų nelaimių, kurios paliečia patį girtuoklį; vaikai taipgi turi kentėti už tėvų nusidėjimus, nes užgema silpni, palinkę prie įvairių ligų, neturį jokio gabumo prie mokslo, o neretai ir proto netenka.

Baisus yra girtuoklybės įprotis vyruose, bet šimtą kartų baisesnis— moteryse, kurios daro didesnę įtakę nei ainius.

Dar kūdikiui negimus, jau girtuoklė motina silpnina jo kūnelį tais baisiais nuodais, nuo kurių dagi suaugęs žmogus serga. Paskiau, penėdama užgimusį vaikelį, taipgi nuodija jį savo pienu, kuriame esti dalis išgertos degtinės. Todel visos motinos, nenorėdamos imtis ant savęs baisią atsakomybę ir negeisdamos pikto savo vaikeliams, privalo visiškai negerti jokių svaiginančių gėrų, tuom labiau neščios budamos ar turėdamos žindomą kūdikį.

Jau laikas pamesti tuos įpročius, kurie mums yra kenksmingi, o todel visų pirma prašalinkime degtinės vartojimą įvairiose sueigose, tuo labiau krikščionyse, kur tie nuodai neprivalo visiškai rodyties.

Sveikinimas motinos ir užgimusių kūdikio turi būti prašalintas, nes motina tame laike neprivalo mažiausio lašelio degtinės vartoti. Ligoniai taip pat turi prisilaikyti nuo gėrimo degtinės, jei bent kuriems gydytojas pats liepia gerti po truputį sumažinimui karščio.

Alkoholis gaminamas iš javų, bulvių, turkiškų kviečių ir ryžių.

Degtinė iš javų dirbasi šiokiu būdu: kviečiai, miežiai ar rugiai mirkinama vandenyje, nuo ko pradeda dygti; tada juose atsiranda cukraus. Taip prirengtą slyklą džiovina, mala, paskiau užpila vandeniu ir kubi- le raugina.

Bulves-gi, paskirtas degtinės gaminimui, plauna, verda ir sutrintas užpila vandeniu.

Iš atsiradusio cukraus slykloje ir bulvėse po įtakme rugimo pasidaro alkoholis, kuris esti su vandeniu ir kitais daiktais susimaišęs.

Tai-gi reikia jį nuo vandens atskirti; o tą galima padaryti su pagelba kaitinimo. Kaitinant, alkoholis persimaino į garą ir išgaruoja greičiau, negu vanduo. Tas alkoholio garas eina triubele į kitą indą, kur atvėsta ir vėl pavirsta į skystimą.

Bet vieną kartą pervarytas alkoholis nėra tyras, nes jame esti truputį vandens ir įvairių riebumų.

Degtinė gaminama iš alkoholio ir vandens. O prie geresnių rūšių jos prideda cukraus ir kvepiančių šaknelių.

5. Vynas.

Vyną gamina iš vynuogių sulčių. Vynmedis auga šiltesniuose kraštuose, kaip: Amerikoje, Italijoje, Francijoje, Balkanuose, Australijoje ir Vokietijoje pagal upę Reino.

Tose šalyse tukstančiai žmonių užsiima auginimu vynmedžių ir dirbimu vynu, kurį siunčia į visą platųjį pasaulį.

Gavimui vynu, prinokusias vynuoges išspaudžia, sultį gautąją supila į statines ir raugina per dvi savaites. Nuo rugimo, cukrus, esantis vynuogių sultyse, persimaino į alkoholį, o įvairūs drustumai iškyla į viršų, kuriuos nuimama ir vėl palieka rugti keliems mėnesiams. Praėjus tam

laikui, vyną supila į butelius ir siunčia į kitas šalis. Bet, reikia atminti, jog vynas nuo ilgo stovėjimo negenda ir kuo jis yra senesnis, tuo brangesnis ir geresnis.

Norint gauti baltą vyną, reikia atskirti nuo išspaustos vynuogių sulties, visos sutrintos uogų dalys. Jei gu tas nebutų padaryta, vynas taptų raudonas.

Jeigu rugimas tęsėsi neilgai ir labai šaltoje vietoje, tai visas cukrus vyno sultyse esantis, nespėjo į alkoholį persimainyti, ir todėl toks vynas yra saldus ir nestiprus; jeigu ilgai rugsta, tai tampa rugštus ir stiprus.

Bendrai vyne randasi ant 100 dalių apie 10 iki 24 dalių alkoholio; taigi vynu negalima taip greitai pasigerti kaip degtine.

PIENAS KAIPO MAISTAS.

Tikrai nėra kito valgio taip reikalingo, kaip pienas ir nėra jam lygaus.

Pienas turi visas reikalaujamas dalis, kurių kituose valgiuose nerandame. Pieną galime naudoti vieton mėsos, arba kada geriame pieną, reikalaujame mažiau mėsos.

Pienas turtingas riebumynais; puskvortė pieno turi pusę uncijos riebumynų; apie tiek, kiek vienu sykiu suvalgome sviesto. Pienas taip pat turi daug cukraus.

Kada pieną geriame, gauname cukraus, riebumų ir kitų dalių, kurios mūsų kūnui pridūoda daug energijos.

Pienas labai turtingas kalkėmis, kurios reikalingos augančių vaikų kaulams ir dantims ir taip pat reikalingos užaugusiems. Bet svarbiausias kūnui maistas paeina iš pieno dviejų dalių, riebumų ir vandens, kurie ja-

me randasi. Iš tų dviejų — riebumai esti svarbiausi, nes inimam užtektinai vandens iš kitų maistų.

Nei viena šeimyna neturi pirkti mėsos, kol neturi užtektinai pieno, taip kad kiekvienas šeimynos narys galėtų išgerti po stiklą prie kiekvieno valgio.

F. L. I. B.

MUSŲ ŠEIMININKĖMS.

Niekuomet nepradėk naujo namų darbo ligi dirbamąjį pabaigsi.

Niekuomet nevirk pietų ligi sumazgosi indus nuo pusryčių.

Niekuomet neišeik iš namų ligi visą sutvarkysi.

Niekuomet nevirk skubėdama, bet rupinkis valgi išvirti sveiką.

Vengk didelio rupestingumo pirkimui.

Niekuomet nepirk daugiau, negu reikia, ir visuomet imk gerą prekę, nes ji bus geresnė.

Ieškok draugystės su prityrusiomis moterimis, iš kurių galėtum pasimokyti.

Rupestingai tyrinėk savo vaikų apsiėjimą.

Rupinkis, kad tavo vaikai sąžiningai dirbtų mokyklos darbus. Ne laikyk jų ištisomis valandomis be užsiėmimo.

M. D. ("Šeimyna.")

Jei žmogulį sopa dantis, jis laiko laimingais visus tuos, kurių dantys yra sveiki. Tokios pat klaidingos nuomonės yra varguoliai apie turtinguosius.

B. Šou.

Nesibijok nežinojimo, bijok klaidingo žinojimo. Del jo visa plikta pasauly.

L. Tolstoj.

✠ IŠ MOTERŲ PASAULIO. ✠

Suteikė moterims pilietybės teises. Pietų Afrikos Atstovų Butas priėmė įstatymo projektą, kuriuo suteikiama moterims lygios teisės su vyrais.

— Turkijoje panaikinama daugpatystė. Su įvedimu respublikos Turkijoje, parlamento komisija, kuriai buvo pavesta išdirbti nauji įstatai, nutarta panaikinti daugpatystę. "R. B."

— Moterys Austrijos Seime. Austrijos Seime yra 12 moterų atstovių, kurios priklauso trims skirtingoms partijoms: 8 social-demokr., 2 krikščionių-socialistų ir 2 tautinei vokiečių partijai. Jų pastangomis Austrijos Seime praversta nemaža įstatymų moterų ir vaikų teisėms apsaugoti.

— Moterys gydytojai Rytų Azijoje. Japonijoje, Kinijoje, Korėjoje ir Indijoje yra suviršum 700 moterų gydytojų.

— Moterys Anglijos Seime. Anglijos Seime yra 8 moterys atstovės. Visos labai veiklios.

— Moteris Tautų Sąjungoje. Tarpe Australijos delegatų į Tautų Sąjungos Plenumą yra viena moteris — panelė Webb, istorijos lektorius Melbourne universitete.

— Aukštoji moterų medicinos mokykla. Garsi japonų gydytoja Jasioka Tokio mieste įsteigė aukštą moterų medicinos mokyklą, kuri pilnai atitinka universiteto medicinos fakulteto reikalavimus.

— Moterys laimi Švedijoje. Švedijos Seimas pravedė įstatymą, kuriuo einant moterys gali užimti bet kurią vietą valstybės tarnyboje, išskyrant kariuomenėje, bažnyčioje,

arba aukščiausių apygardos teisėjų vietas.

"Moteris."

— Ponia Moskovits, New Yorko Moterų Komercinio Pasilinksinimo Pirmininkė, skelbia, kad 20 nuoš. New Yorko viešų šokių šalių yra doros nupuolimo urvai, kuriuose svečių palinksimui sandomos mergaitės šokti ir čia prasideda jų doros nupuolimo kelias.

— Koelno mieste (Vokietijoje) yra moterų policisčių, kurios saugo miesto ir apylinkės moteris bei mergaites.

— Londone yra dvylika moterų policisčių, kurios turi tokias pat teises kaip ir vyrai policistai.

— Norwich'o mieste (Anglijoje) neseniai tapo išrinkta moteris Ethel Colman to miesto majoru.

— Klaipėdoje neseniai susitvėrė Moterų Tautinių Rubų Globojimo Draugija, kurios tikslas bus propaganduoti lietuviškus tautinius rubus, kaip tobulėsius ir gražesnius už šių laikų moderniškuosius. Draugijos nariais bus priimamos tik tos moterys bei mergaitės, kurios visuomet nešios lietuviškus rubus.

Moteris legislatoroje. Neseniai New Jersey valstijos legislatoron išrinkta p-lė Margarieta Fort, duktė buvusio tos valstijos gubernatoriaus Fort. Tai pirmas toks atsitikimas New Jersey vals. istorijoje.

Daugelis per ištisą dieną yra Dievą pamiršę, bet nakčiai atėjus prašo, kad Dievas jų neužmirštų.

Anon.

KAS SĄJUNGIECIŲ VEIKIAMA.

GRAND RAPIDS, MICH.

Grand Rapidso sąjungietės darbščios kaip bitutės.

Kovo 2 d. kuopos pastangomis buvo įrengtas koncertas, kurio programą, susidedančią iš dainų, vaidinimo ir muzikos, išpildė pačios sąjungietės, vadaujant poniai M. Giedrienei, kuopos pirmininkei ir sąjungiečių choro mokytojai. Ji taip gerai išmokino moterų chorą, kad ištikrųjų negėda buvo išeiti ant scenos prieš publiką, kurios buvo kupina svetainė. Reikia pažymėti, kad p. Giedrienė labai daug laiko pašvenčia kuopos darbams, už ką visos Grand Rapidso sąjungietės jai labai dėkingos. Prie surengimo šio vakaro daug pasidarbavo ir ponai Paurienė ir kitos moterys.

Be dainų ir vaidinimo, moterų choristės gražiai atliko Japane-se Lantarn Drill, kuris publikai labai patiko. Veikaliukas ir-gi pavyko gražiai atvaidinti.

Užgavėnių vakaras. Kovo 4 d. sąjungietės buvo surengusios kepurinį vakarą (balių), kuris visais žvilgsniais gerai pavyko. Pelno liko suvirš 100 dol. Šio vakaro įrenmu daug darbavosi rengimo komisija: K. Dedinienė, M. Kantavičienė, Z. Liutkevičienė. Sakyklą, kurią sąjungietės apsiėmė įrengti, jau nupirkta. Taigi garbė M. S. Grand Rapids'o kuopai už įvykinimą tokio didelio ir gražaus darbo. Reikia pabrėžti, kad praeitais metais naujos bažnyčios reikalams sąjungietės įvairiais budais surinko suvirš 1400 dol. Daug jėgų ir darbo tame reikale buvo įdėjus Centro Rašti-

ninkė ponai M. Vaičiunienė, kuri gyvendama Grand Rapids'e buvo kuopos pirmininkė. Beje, neseniai mūsų kuopą įtaisė vėliavą su paveikslu Motinos Švenčiausios Nepersitojančios Pagelbos. Vėliava kainavo suvirš 100 dol.

Kovo 30 d. sąjungietės buvo užsisakiusios Šv. Mišias už mirusią narę M. M. Margelienę, kurių išklaudyti susirinko daug narių. Taip gi, Geg. 11 d. yra užprašyta antros Šv. Mišios už narių sveikatą. Tą dieną sąjungietės dalyvaus "in corpore."

Valio Grand Rapids'o Moterų Sąjungos kuopa. Darbuokimės bažnyčiai ir tautai, kelkime savo organizaciją. S—sė.

CICERO, ILL.

Moterų Są-gos 2-ra kp. puikiai gyvuoja, narių skaičius auga, ypačiai Vajaus laiku nėra susirinkimo kad po keletą neprisirašytų. Kuopos pulkus bijojimas daug priklauso ir nuo darbščios pirm. K. Sriubienės. Koresp.

WOCESTER, MASS.

Ilgai tylėjus ir niekad nesigarsinus apie savo įvairiausius darbus, šiandien atsimenu tą seną priežodį: "Tylėjimas nevisada gerai." Mes, Worcesterio A. L. R. K. Moterų Sąjungos 5-ta kuopa, ištylėjome visą metą ir rodos kad jau buvome numirusios. Ne, mes nebuvo me numirusios, tikrai dėl didelių mūsų ir veikimo neturėjome laiko aprašyti mūsų darbuotę, baž-

nyčios, tautos ir mūsų kuopos reikalais.

Praeitais metais buvome surengę keturioliką įvairiausių vakarų. Vieni buvo mūsų kuopos naudai, kiti tėvynės labui. Be to, praeitą rudenį buvome surengę prakalbas, kuriose kalbėjo gerb. kun. Jonas Bakšys, ką tik sugrįžęs iš Lietuvos. Prakalbos buvo labai graudingos, nes gerbiama kunigas papasakojo apie vargingą našlaičių padėjimą. Aukų surinkta apie šimtas dolerių ir pasiūsta našlaičiams. Įžanga prakalbų liko mūsų kuopai. Taip pat surengėme pagerbimo vakarėlį mūsų kuopos narei p-lėi Onai Vasilaitėi, kurį ką tik buvo sugrįžus po užbaigimo aukštą mokslą Šveicarijoje ir Francijoje. Jinai daug pasidarbavo dėl mūsų Sąjungos ir visą savo širdį įdėjo į mūsų moterų reikalus. Buvom pakvietę ir savo geradarius, kad sykiu padėkojus jiems už jų geras širdis ir pagelbą mūsų rengiamuose vakaruose. Svečiai pribuvo: kun. Jonas Jakaitis, kun. Longinas Kavaliauskas, Dr. K. Pakštas, adv. Antanas Milleris ir kitos Sąjungietės. Vakaras buvo labai gražus ir įspudingas.

Vos tik pailsėjus nuo sunkaus mokslo p-lė O. Vasilaitė davė pasakaitą apie reikalingumą mums, moterims, mokslo ir gerą šeimynos auklėjimą. Taip gi papasakojo apie Europos moterų švarumą, teises ir gyvenimą. Lig šiol ji jau yra pasakius dvi prakalbi Worcesteriečiams. Per tą patį vakarą kalbėjo kun. L. Kavaliauskas ir p-lė J. Leonaitė.

Buvo surengta "Whist Party" mokyklos naudai. Pelno liko apie \$68.

Po biskų darbuojamės prikalbindamos naujas sares prie mūsų or-

ganizacijos. Turime garbės pasakyti, kad pastaruoju laiku gavome keltą kilnių mergaičių, butent: gerb. p-lė mok. Juzę Leonaite ir p-lė Oną Žemaitaitę. Šios dvi mergaitės dirba įvairius darbus bažnyčiose ir tėvynės gerovei. Taigi garbė, kad jos prisirašė prie mūsų organizacijos. O mes sulauksime iš jų daug gero. Be minėtųjų, prisirašė ir daugiau darbščių mergaičių, kurios be abejo padės mums mūsų veikimuose.

Negaliu palikti nepaminėjus praeitų metų kp. valdybos, kuri energingai darbavosi. Daugiausia veikė pirm. Ona Liutkienė, vice-pirm. ponia Šliorienė, fin. rašt. M. Čiauskaitė, prot. rašt. Teklė Mažeikienė, ir ižd. Mitukienė. Nauja valdyba šioms metams išrinkta: pirm. M. Daugelienė, vice-pirm. M. Vaitekūnienė, fin. rašt. M. Čiauskaitė, prot. rašt. T. Mažeikienė, ižd. P. Bačinskienė, iždo globėjos Milunaitė ir O. Ridikienė.

Dabar rengiamas muzikališkas vakaras, kuris įvyks Motinų dienoje, Gegužio 11. Kviečiamos visos narės dėti pastangų, kad šis vakaras būtų kuogražiausias. Lai šių metų kp. darbuotė atneša kuodidžiausių vaisių.

Šeimynos motina.

MANCHESTER, CONN.

Paaikškinimas.

"Moterų Dirvos" 3 (91) šių metų numery tilpo iš Manchesterio žinutė apie M. Są-gos 57 kuopos vakarą, kurioje taip-gi paminėta, kad viena sąjungiečių pradėjo užgaudinėti mūsų augusį jaunimą, kas publikai labai nepatiko. Taigi ir noriu paaikškinti, kaip ištikrųjų buvo.

Metai atgal vietos lietuviai buvo sumanę įsigyti nuosavą svetainę, kurioje galėtų rengti vakarus bei pasilinksminimus. Sumanymas rado pritarimo ir iš penkių kuopų buvo išrinkta po du atstovus pasitarti, kokią būdu Manchesterio lietuviai galėtų įsigyti nuosavą svetainę. Minėti atstovai turėjo kelius susirinkimus, vienok laikui bėgant sumanymas nudžiuvo ir niekas neįvyko.

Taigi tame vakare, turėdama omeny tą būtiną lietuviams reikalą, kalbėdama į susirinkusią publiką paabrėžiau, kad reikia viršų minėtas sumanymas atgaivinti ir imtis už to gražaus darbo. Kiek mes turime gražaus jaunimo, kuris neturi kur susirinkti, delto nesideda prie bendro lietuvių darbo. Mergaitės dar priklauso prie vienu ar kitų draugijų, bet iš vaikinių labai retai kuris priklauso, tartum jie būtų ne lietuvių tėvų vaikai. Jei mes turėtumėm nuosavią svetainę, mūsų jaunimas turėtų kur suseiti ir pasilavinti visa to, kas tautai reikalinga, ir nereikėtų lenkams bei kitiems šimtus už svetainių rendavimą mokėti ir dar kad atėję sakyty "netrepsėkite, nes per daug balso išduodate." Taip man bekalbant pp. Antanas Blužas, Jonas Brazauskas ir trečias, kurio pavardės nežinau, atsiliepė sakydami: "Mes dedam po šimtinę, kad tik greičiau įsigijus nuosavą svetainę." Ar-gi nėra šie vyrai didelio pagyrimo? Tai kam-gi čia užgaudinėjimas mūsų augusio jaunimo? Ar tame, kad lietuviams įsigijus svetainę lenkai negalės pelno iš lietuvių daryti?

Baigdama patarčiau žinītės rašytojai "Saulutei" štai ką: norėdama kitų kaltes nurodyti, nesigėdyk savo vardą ir pavardę apačioje padėti.

Ona Ambrasienė.

BRIDGEPORT, CONN.

Moterų Sąjungos 18 kuopa šiuo sunčia širdingą padėką visoms Conn. valstijos kuopoms, kurios pardavinėjo lioterijos bilietus, kurių pelnas ėjo nupirkimui lango į naują mūsų Šv. Jurgio bažnyčią. Langas, kuriame yra Motinos Dievo Sopolingos paveikslas, tapo nupirktas. Be to kuopa rengiasi įrengti ir naują altorių.

Kovo 6 d. laikytame susirinkime paaiškėjo, kad negalima buvo daryti lioterijos delto, jog ne visos kuopos laiku bilietus susiuntė.

Taigi nutarta po Velykų surengti vakarėlį ir padaryti traukimą. O. V. G.

PERMAINYKITE ADRESUS.

Pavasariui išaušus daugelis šeimynų kraustosi iš vienu namų į kitus. Persikraustydami pamiršta arba visai nekreipia dėmesį į tai, kad reikia permainingti adresus. Delto siunčiami laiška bei laikraščiai atėję vieton ir neradę adresato žusta arba grįžta atgal iš kur buvo pasiųsti. Už grąžinamus laikraščius administracijos turi dar primokėti po 1 arba 2 centu. Kad išvengus to, persikraustant reikia paprašyti laiškanėsio korčiukės, ir joje parašyti seną ir naują adresą. Tada laiškanės žinos, kur ta ir ta šeimyna nusi-kraustė ir atneš atėjusius laiškus bei laikraščius. Paskui tuojaus reikia paduoti naujas adresus kuopos raštininkei ir taip pat pranešti Centro Raštininkei. Tada nereikės skųsties, kad "mokešcius moku, o organo "Moterų Dirvos" kaip negaunu, taip negaunu", ir kaltinti už tai kuopos bei Centro Raštininkes.

"M. D." Redakcija.

NAMŲ UKIS.

Kepta jautiena su kriaušėmis.

Iššluostyti mėsą su dregnu skuduru. Apiberti druska, pipirais ir miltais. Pridėjus kiek sviesto bei kitų riebalų įdėti į karštą pečių, kad apgeltonuotų. Sumažinus ugnį, jeigu yra reikalas, pridėti vandens ir kepti nuolatos laistant kol mėsa bus minkšta. Prieš pabaigą kepimo, paimiti kenuotų kriausių, nusunkti skystymą, apvolioti miltuose ir apdėti aplink mėsą. Kepti laistant kol gražiai apgeltonuos.

Kiaulienos kotletai (pork tenderloins) su apricots.

Gražiai nuvalyti ir nutrимуoti šmotukais kiaulieną mėsą nuo strėnų. Pavolioti duonos trupiniuose, paskiau išplaktame kiaušiniuje ir vėl trupiniuose. Kepti karštuose taukuose apgeltonuojant gražiai abi pusi. Kuomet gerai iškeps, sudėti į karštą torielką. Paimti mažą kenuką apricots, nusunkti skystymą, kiekvieną šmotuką pamiltuoti ir taukuose gražiai apkepinti abi puses. Paskui apdėti jaisiais iškeptą mėsą, taipgi pagražinti, žaliais lapeliais petruškų. Mėsą duoti į stalą su smetonos sosu, padarytu tais pačiais riebalais, ką kepė mėsa, pridėti del skonio apricotų skystymo.

Kepta jauna antis su obuoliais ir krienu sosu.

Nuvalyti antį. Prikimšti vidurį su obuoliais supiaustytais į ketvirtalius. Įdėti į bleką, ant viršaus uždėti 2 ar 3 šmotelius plonai atplautų sudytų lašinių. Apatinę dalį an-

ties apmiltuoti miltais. Kuomet gražiai apgeltonuos, įpilti $\frac{1}{2}$ puoduko karšto vandens. Kepti tankiai laistant. 15 minučių prieš išimsiant iš pečiaus apberti druska ir pipirais. Išėjus antį, sudėti į karštą lėkštę. Į blėtą, kur kepė mėsa, pridėti kiek miltų, pakepinti, įpilti puoduką karšto vandens ir virinti kol sutirštės. Į stalą duoti su sekančiai nutaisytu sosu. Nulupus ir nuvalius išvirti 5 ar 6 obuolius sugrūsti ir perleisti per sietelį, įdėti po $\frac{1}{4}$ puoduko cukraus ir tarkuotų krienu. Išmaišyti ir padėti nuošaliai, kad atvėstų. Kaip atšals, įmaišyti kokį vieną puoduką išplaktos saldžios smetonėlės.

Daktylių (date) pudingas.

2 puoduku miltų, 4 šaukštukus kepamų miltelių, $\frac{1}{2}$ puoduko cukraus, 1 šaukštuką druskos, 1 puoduką sukapotų daktylių, $\frac{1}{2}$ puoduko ištarpintų riebalų, $\frac{1}{4}$ puoduko vandens. Tarkuota žieve ir sultis vienos citrinos.

Sumaišyti visus sausus dalykus; sudėti daktylius, riebalus, vandenį, žievę ir sunką citrinos. Gerai sumaišius įdėti į gerai ištaukuotą bleką ir šutinti $1\frac{1}{2}$ valandos.

NAUDINGI PATARIMAI.

Kaip ir kuo išimti iš drabužio visokias dėmes.

Kaikūros dėmės iš drabužio galima išimti šluostant arba trinant. Kitos dėmės imamos specialiais dėmių prašalintojais. Tie prašalintojai padaryti iš įvairios medžiagos ir to-

del kartais reikia vartoti įvairius būdus.

Sugeriamieji prašalintojai.

Sugeriamieji dėmių prašalintojai yra lengviausi ir saugiausi valymo agentai. Paprasčiausi yra: popera juodylai (rašalui) sugerti (blotting paper), palivota popera, prancūziškas krakmolas, miltai ir piaulai. Jie yra vartojami riebumų, kraujo, juodylų (rašalo) ir tik ką palietiams skystimams išimti.

Kaip vartoti sugeriamus prašalintojus.

Riebumo dėmės reikia apipilti pudruotu prašalintuju ir tegul pastovi kelias valandas. Paskui reikia nušluostyti. Arba galima padėti drabužį ant baltos sugeriamos popieros, arba palivotos poperos, ir užpilti ant dėmės pudro arba uždėti daugiau poperos, paskui ant pudro arba ant viršutinės poperos uždėti šiltą prosą. Taip daryti kelius sykus dedant šviežio pudro arba poperos, kol dėmės visai išnyksta.

Kraujo arba juodylos dėmės reikia apdėti prancūziško krakmolo koše. Kada košė išdžiūsta ir lieka spalvuota, tą nuimti ir vėl dėti šviežios krakmolo košės, kol dėmė visai pranyksta.

Apliejus skystimu drabužį, reikia tuojau uždėti pudro, miltų arba sugeriamos poperos, kas sulaiko skystimą nuo įsisunkimo į drabužį.

Tarpinantieji prašalintojai.

Vanduo yra geriausias tirpinantis prašalintojas. Kiti yra: alkoholis, benzinas, carbona, tetrachloride, chloroformas, etheris, gazolinas, kerosinas ir terpetinas. Jie išima riebumus, cukrų ir kitas medžiagas, kurios laiko dėmės drabužy.

Kaip vartoti vandenį.

Skalbiamąjį drabužį reikia pamerkinti į šaltą vandenį ir išplauti su šaltu arba pusėtinai šiltu vandeniu vartojant baltą muilą. Pačiu būdu reikia vartoti šiltą vandenį arba ištiesti dėmėtą drabužį ant puodo ir pilti verdantį vandenį.

Pastaba. Reikia atsiminti, kad karštas vanduo neišima kraujo, mėsos, skystimo ir kiaušinio dėmių.

Su neskalbiamuoju drabužiu reikia kitaip elgtis. Toks drabužis reikia padėti ant balto audeklo arba sugeriamos poperos ir trinti dėmę vartojant mažai vandens. Kuomet audeklas, ant kurio padėtas drabužis, paliekas nešvarus arba šlapias, reikia pamainyti švariui. Gi vietą, iš kurios lieka dėmė išimta reikia palengva trinti, kol visiškai išdžiūsta.

Kaip vartoti kitus tarpinančius prašalintojus.

Alkoholi, benzina, carbona, tetrachloride, etherį, gazolina, kerosina ir terpetina vartojant reikia dėmėtą drabužį patiesti ant audeklo arba poperos. Prašalintoją reikia imti su stikline lazdele arba rundinu šakučių galu ir nuo krašto reikia pradėti trinti. Dėmėtą vietą galima apiberti pudru, kuris neduos skystimui toliau per drabužį eiti. Apatinį audeklą, kai palieka, suterštas arba šlapias, reikia permainyti. L. I. B.

— Geriau būtų buvę, kad tas Kolumbaš visai nebūtų atradęs Amerikos, — kalbėjo vienas bankierius, išgirdęs, kad jo banko išdininkas, paėmęs daug pinigų, išdumė į Ameriką.

Šidlaviškė.

Kur teisės pasibaigia, ten tyrani-
ja prasideda. Chiatham.

LAIŠKAS "MOTERŲ DIRVOS" REDAKCIJAI.

Gerbiamoji Redakcija!

Nuoširdžiai prašau gerb. "Moterų Dirvos" Redakcijos patalpinti savo skiltyje šiuos kelius padėkos žodžius.

Nuoširdžiai dėkoju M. S. 2 kuopos (Cicero, Ill.) narėms už skaitlingą lankymą manęs sergančios ligoninėj ir už sutelktą pntinės gyvų žydinčių gėlių.

Gyvenant skausmo dienas daug lengviau pasidaro atsiminus ant jų, sesės, gerumo, o pažvelgus į žydinčias gėles net šypsa pasirodo mano veide.

Ypatingai dėkoju ponai P. K. Sriubienė, kuopos pirmininkei, kuri daug brangaus laiko pašventė dėl manęs. Ji buvo prie manęs operacijos metu ir po to labai tankiai lankė.

Kokį dėkingumą sąjungietėms mano širdis jaučia, nesugebu išreikšti ant baltos popierės. Tiek tik galiu sakyti, kad didžiausia garbe laikau sau, kad galiu priklausyti prie taip kilnios moterų organizacijos, kokia yra Moterų Sąjunga.

Visoms moterims ir mergaitėms reiktų priklausyti prie Moterų Sąjungos, kurios tikslai yra labai kilni ir labai graži.

O. R. Rimkienė,
1637 So. 49th Ave.,
Cicero, Ill.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of "Moterų Dirva" (Women's Field) published monthly, at Chicago, Ill., for April, 1924,
State of Illinois }
County of Cook } ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid,

personally appeared Mrs. Mary Vaičiūnas, who, having been duly sworn according to law deposes and says that she is the Business Manager of the "Moterų Dirva" (Women's Field) and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Lithuanian R.-C. Women's Alliance of America. Editor Sophia Sakalas, 4456 So. Talman ave., Chicago, Ill. Managing Editor Sophia Sakalas, 4456 So. Talman ave., Chicago, Ill. Business Managers Mary Vaičiūnas, 1927 So. 49th ave., Cicero, Ill.

2. That the owner is: L. R. C. W. Alliance of America Miss Mary Jokubaitė, pres., 449 East St. New Haven, Conn. Mrs. Mary Vaičiūnas, Sec'y, 1927 So. 49th ave. Cicero, Ill. Miss Mary Brenza, treas., 923 Garfield Blvd. Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owing or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities: (If there are none, so state. none.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by her.

Mrs. Mary Vaičiūnas.

Sworn to and subscribed before me this 2 day of April, 1924.

Joseph Andrie

(My commission expires Feb. 11, 1928).